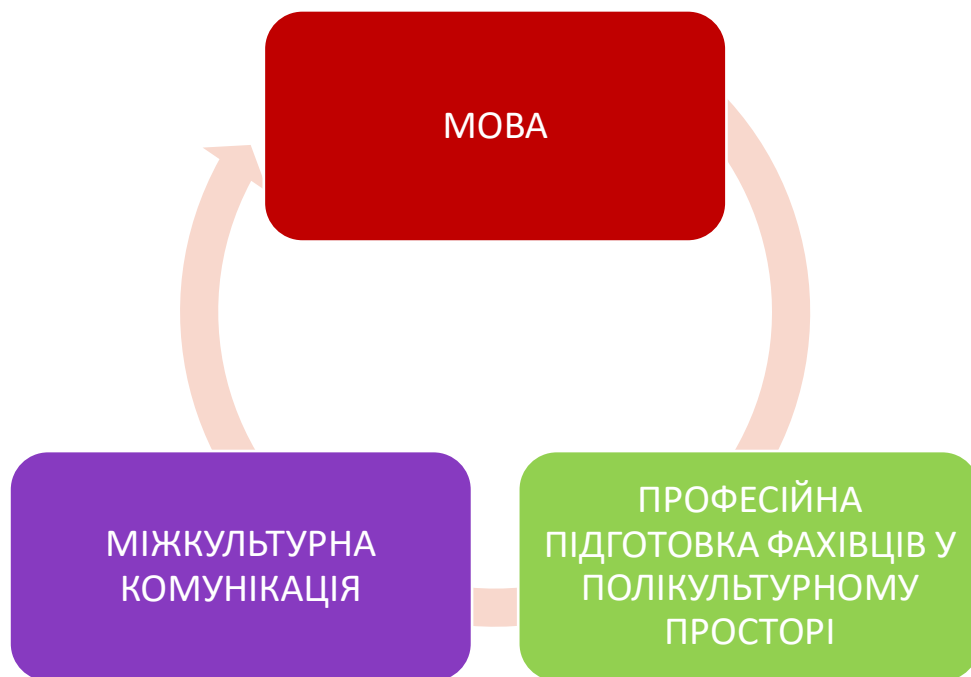

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ФІЛОЛОГІЇ І

ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ У ПОЛІКУЛЬТУРНОМУ ПРОСТОРІ

ХАРБІН – 2025

ОДЕСА – 2025

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Державний заклад

«Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К.Д. Ушинського» (Україна)

Кафедра перекладу і теоретичної та прикладної лінгвістики

Освітньо-культурний центр «Інститут Конфуція»

Інститут педагогічної освіти і

освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України (Україна)

Харбінський інженерний університет (КНР)

Намсеульський Університет (Республіка Корея)

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ФІЛОЛОГІЇ
І ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ
У ПОЛІКУЛЬТУРНОМУ ПРОСТОРИ**

Харбін – 2025

Одеса – 2025

УДК: 378:81'25-027.512(062.552)

Авторський знак: А43

*Рекомендовано до друку рішенням вченої ради
Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського»
(протокол № 16 від 29 травня 2025 року)*

Актуальні проблеми філології і професійної підготовки фахівців у полікультурному просторі: Міжнародний журнал. – Випуск 8. – Харбін : Харбінський інженерний університет, 2025 – 136 с.

© Харбінський інженерний університет (м. Харбін, КНР), 2025

© Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (м. Одеса, Україна), 2025

ЗМІСТ

ВСТУП	11
СЕКЦІЯ I. НАГАЛЬНІ ПИТАННЯ ВІТЧИЗНЯНОГО ТА ЗАРУБІЖНОГО ПЕРЕКЛАДОЗНАВСТВА	13
<i>Беляєвська Вікторія</i> . Специфіка перекладу фразеологічних одиниць.....	13
<i>Chen Haixia, Wu Xuan</i> . Ethical Risks of AI Translation: Toward a Global Governance Framework... 16	16
<i>Ding Xin</i> . Cultural and Artistic Factors of Proverbs Representation in the Scale of Translation of a Literary Text.....	17
<i>Дерік Ілона</i> . Комп'ютерний переклад: виклики та перспективи.....	20
<i>Fan Yingfang</i> . A Study of Mechanism of AI-Empowered Adaptive Cross-Cultural Narrative Text Generation: Taking International Communication of Excellent Spiritual Heritage of Heilongjiang as an Example.....	22
<i>奧克薩娜·霍羅贊金娜 于奇加</i> 十九至二十世纪之交中国钢琴演奏的起源.....	23
<i>奧克薩娜·霍羅贊金娜 胡易</i> . 论课外教育机构中学生音乐价值观的形成方法.....	24
<i>Gao Heyue</i> . A Comparative Study on the Translation of Culture-Loaded Words in the Joy Luck Club from the Perspective of Functional Translation Theory.....	30
<i>聂玉环</i> . 电影《长安三万里》唐诗英译的海外传播与译介探究.....	31
<i>Iliadi Alexander I</i> . Interpretation of the «Dark» Textual Elements and Etymology.....	32
<i>Korolyova Natalia Livievna</i> . Conceptual Connections as a Translation Problem (The Concept “Lord” as an Example).....	35
<i>Popova Oleksandra</i> . Synergism in Translation of Economic and Legal Documents in the Academic Sphere: Distinctive Parameters (on the Material of English, German, Chinese and Ukrainian).....	38
<i>Сонко Юрій</i> . Проблеми використання нейромереж у перекладі художніх текстів з української мови англійською.....	42
<i>孙岩, 刘丹</i> . 生态翻译学视角下许渊冲英译古诗翻译研究 - 以杜甫《登高》为例.....	45
<i>Li Yueteng</i> . Polysystemic Perspective on Li Wenjun’s Translation of the Sound and the Fury.....	46
<i>Любимова Світлана</i> . Переклад у світлі комунікативно-когнітивної парадигми лінгвістики.....	47
<i>Моргун Олександра</i> . Лінгвокультурна компетентність у китайсько-українському перекладі: формування та розвиток у системі вищої освіти.....	50
<i>Wang Huan</i> . Transcoding Strategies in Traditional Chinese Music Interpretation Study.....	55
<i>杨子怡</i> . 中国婚礼中新郎新娘身份建构的话语研究.....	56
<i>姚怡伊</i> . RCEP 与 WTO 协同推动数字经济发展的机制研究——以新加坡为例.....	58
<i>张祎鑫</i> . 翻译转换理论视角下环境科学文本翻译实践分析.....	60
СЕКЦІЯ II. ПРОБЛЕМИ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ В УМОВАХ СУЧАСНОГО ПОЛІКУЛЬТУРНОГО ПРОСТОРУ	61
<i>Avsheniuk Nataliia</i> . Benefits And Challenges of Using Chatgpt in English Language Learning by Higher Education Students: Ukrainian Context.....	61
<i>Ван Ченьсі</i> . Виховання підлітків засобами народного музичного мистецтва Китаю.....	64
<i>陈丽, 康晓芸</i> . 文学作品的地域文化表现——以《金上京史话》为例.....	67
<i>Glushchenko Volodymyr</i> . Tocharians and Their Languages: Linguohistoriographic Aspect.....	68
<i>Гуданич Наталія</i> . Педагогічний хакатон як засіб розвитку ініціативності суб’єктів освітнього процесу.....	72
<i>Kurasova Nataliya, Andrushchenko Anna</i> . The Role of Journalists in Shaping Public Opinion During Crisis Situations.....	76
<i>Лі Сюелу, Хуан Юйцзе</i> . Мультимодальні стратегії у навчанні східних мов як інструмент формування міжкультурної компетенції.....	79
<i>Li Shangyu</i> . Analysis of Chinese Female Discourse Power Changes in The Woman Warrior.....	81
<i>Liu Jiaxin</i> . Pragmatic Analysis of University Students’ Wechat Nicknames.....	82

idiom that is also associated with the image of a bird: “麻雀虽小，五脏俱全” (“*the sparrow is small, but everything is in its plac*”). Despite the fact that these statements convey a similar idea, their images and cultural associations are different, which complicates the translator's task. In this context, it is important to convey not only the words, but also the essence of the expression. In such cases, it is advisable to use different types of translation: free (meaning by meaning) and literary (literal). This difference emphasizes the importance of adapting the text to the target audience, taking into account its cultural and linguistic characteristics. In the context of synergy, the translator must find a balance between accuracy and adaptation. This means that he or she must not only preserve the author's style, but also take into account how the text will be perceived in the new culture. Thus, synergy in translation becomes an important tool for preserving the cultural identity and stylistic features of the original work.

References:

1. Bohatyrets V., Kudelko Z., Melnychuk L. Growing Synergy between the Knowledge Society and Cognitive Translation Studies. 2021. URL: https://www.researchgate.net/publication/354402633_GROWING_SYNERGY_BETWEEN_THE_KNOWLEDGE_SOCIETY_AND_COGNITIVE_TRANSLATION_STUDIES (date of access: 30.12.2024).

Дерік Ілона

*кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри перекладу і теоретичної та прикладної лінгвістики,
Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»,
Одеса, Україна*

КОМП'ЮТЕРНИЙ ПЕРЕКЛАД: ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

Ключові слова: *інформаційно-комунікативні технології, комп'ютерний переклад, CAT.*

Протягом останніх десятиліть інформаційно-комунікативні технології (ІКТ) відіграють центральну роль у багатьох професіях, пов'язаних з мовою: перекладачі та технічні письменники використовують спеціальне програмне забезпечення для повторного використання частин тексту або вже перекладених речень, для дотримання вимог корпоративної мови, специфічної для клієнта, для забезпечення узгодженості термінології тощо. Оскільки кінцевою метою є підвищення якості та продуктивності, використання таких інструментів стало настільки повсюдним, що їх наявність здебільшого сприймається як належне.

При обговоренні ІКТ в усному перекладі важливо розрізняти технології за рівнем їх взаємодії

з перекладачем і завданням перекладу. На нашу думку, можна запропонувати чітке розмежування між двома групами технологій, процесно-орієнтованими технологіями, з одного боку, і системно-орієнтованими технологіями – з іншого. До першої групи належать системи управління термінологією, програмне забезпечення для вилучення знань, інструменти корпусного аналізу тощо. Вони орієнтовані на процес, оскільки призначені для підтримки перекладача під час різних підпроцесів перекладу і, отже, на різних етапах завдання, тобто до, під час і, можливо, після самої перекладацької діяльності, незалежно від способу. Вони є невід'ємною частиною перекладацького процесу і безпосередньо пов'язані та можуть впливати на когнітивні процеси, що лежать в основі перекладацького завдання. Процесно-орієнтовані технології є відмінним елементом комп'ютерного перекладу (CAT), який можна визначити як форму усного перекладу, в якій людина-перекладач використовує комп'ютерне програмне забезпечення, призначене для підтримки та полегшення певного аспекту усного перекладу із загальною метою покращення якості та продуктивності. У цьому контексті інструменти CAT – це всі види комп'ютерних програм, розроблених, щоб допомогти перекладачам принаймні в одному з різних підпроцесів усного перекладу, наприклад, у керуванні базами даних, у лексикографічному запам'ятовуванні, у активації вокабуляру тощо.

Друга група, технології, орієнтовані на навколишнє середовище, включає в себе ІКТ-інструменти і програмне забезпечення, яке «оточує» безпосередньо процес перекладу, як-от: консолі кабінки для синхронного, пристрої для віддаленого перекладу, навчальні платформи. Технології, орієнтовані на навколишнє середовище, відіграють центральну роль у розвитку деяких видів усного перекладу (синхронного перекладу зокрема), і майбутні розробки, наприклад, у сфері дистанційного перекладу, можуть мати значний вплив на професію перекладача, її статус та умови праці, але вони не змінять радикально основу, на якій базується усний переклад. Нові технології поступово змінюють ландшафт професійного перекладу, і є підстави вважати, що темпи змін прискоряться протягом найближчих років. Завдання для дослідників перекладу полягає в тому, щоб дослідити можливості використання нових інструментів CAT, оцінити їх доцільність, проаналізувати стратегії, якими перекладачам може доведеться керуватись, і в кінцевому підсумку перенести ці знання для підготовки нових генерацій перекладачів.

References:

1. Baker, M. (1995). Corpora in translation studies: An overview and some suggestions for future research. *Target*, 7(2): 223–243.
2. Berber-Irabien, D.-C. (2010). *Information and Communication Technologies in Conference Interpreting*. Lambert Academic Publishing.
3. Biagini, G. (2016). *Glossario cartaceo e glossario elettronico durante l'interpretazione simultanea: uno studio comparativo*. Tesi di laurea, SSLiMIT Trieste.
4. Carabelli, A. (1997). *IRIS Interpreters' Resource Information System. Una banca dati interattiva*

- per la formazione di interpreti e traduttori*. Unpublished dissertation, SSLMIT-Università degli Studi di Trieste.
5. Chernov, G.V. (2004). *Inference and anticipation in simultaneous interpreting: a probability-prediction model*. Amsterdam & Philadelphia: John Benjamins.
 6. Costa, H., Corpas Pastor, G., and Durán Muñoz, I. (2014). A comparative User Evaluation of Terminology Management Tools for Interpreters. In *Proceedings of the workshop on Computational Terminology (CompuTerm'14), 25th International Conference on Computational Linguistics (COLING'14)*
 7. Fantinuoli, C. (2006). Specialized Corpora from the Web for Simultaneous Interpreters. In Baroni, M. and Bernardini, S., editors, *Wacky! Working papers on the Web as Corpus.*, pages 173–190. Bologna: GEDIT.
 8. Fantinuoli, C. (2009). InterpretBank: Ein Tool zum Wissens- und Terminologiemanagement für Simultandolmetscher. In *Tagungsband der internationalen Fachkonferenz des Bundesverbandes der Dolmetscher und Übersetzer e.V. (BDÜ)*, pages 411-417, Berlin.
 9. Fantinuoli, C. (2011). Computerlinguistik in der Dolmetschpraxis unter besonderer Berücksichtigung der Korpusanalyse. *Translation: Corpora, Computation, Cognition. Special Issue on Parallel Corpora: Annotation, Exploitation, Evaluation*, 1(1):45–74.
 10. Fantinuoli, C. (2012). *InterpretBank - Design and Implementation of a Terminology and Knowledge Management Software for Conference Interpreters*. Doctoral Thesis, University of Mainz.
 11. Fantinuoli, C. (2016). Computer-assisted preparation in conference interpreting. In *Proceedings of the conference Translation and Interpreting: Convergence, Contact, Interaction, Triest*.

Fan Yingfang

MA, Associate Professor, School of Foreign Studies, HEU, Harbin, China

A STUDY OF MECHANISM OF AI-EMPOWERED ADAPTIVE CROSS-CULTURAL NARRATIVE TEXT GENERATION: TAKING INTERNATIONAL COMMUNICATION OF EXCELLENT SPIRITUAL HERITAGE OF HEILONGJIANG AS AN EXAMPLE

Keywords: *cross-cultural narrative, adaptability, text generation, artificial intelligence, excellent spiritual heritage of Heilongjiang*

In the context of cultural exchange and mutual learning, the global dissemination of cultural heritage has emerged as a critical theme. However, challenges such as cultural barriers and narrative rigidity hinder its international reach. This study focuses on Heilongjiang's excellent spiritual heritage as an example to explore how AI-empowered text generation can bridge these gaps in international communication. The research proposes a four-phase framework: cultural decoding, narrative reconstruction, human-AI collaboration, and effect verification. It is found that AI-empowered cross-cultural narrative adaptation is conducive to optimizing intercultural communication.

Наукове видання

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ФІЛОЛОГІЇ І ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ
ФАХІВЦІВ У ПОЛКУЛЬТУРНОМУ ПРОСТОРІ**

Підписано до друку з оригінал-макета 29.05.2025.

Формат 60×84 1

/16. Папір офсетний. Гарнітура Times.

Обл.-вид. арк. 6,04. Ум. друк. арк. 147.

Тираж 300 прим.

Різографія.

Видавництво «Харбінський інженерний університет»
м. Харбін, вул. Наньтон, 145-1, район Наньган, 150001, КНР